

Міністерство освіти і науки України

***Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»***

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 12

***ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, СТАТТЕЙ,
ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ,
СТУДЕНТІВ***

Херсон – 2019

ЗМІСТ

<i>Секція I. Селекція та розведення тварин</i>	9
Бондарь В.Л., Качур І.А., Нежлукченко Т.І. Оцінка продуктивних якостей вівцематок таврійського типу асканійської тонкорунної породи за віком	9
Богданова Д.А., Пелих Н.Л. Ефективність селекції за індексом материнських якостей	11
Ведмеденко О.В. Молочна продуктивність корів залежно від лінійної та породної належності	15
Горб К.В., Папакіна Н.С. Особливості імуногенетичних характеристик овець вітчизняної селекції	18
Деберина І.В., Лесновська О.В., Карлова Л.В. Відтворювальні якості корів різних порід	23
Довмат Ю.В., Папакіна Н.С. Методи прижиттєвої оцінки м'ясної продуктивності молодняку овець	25
Поточна А.Є., Скарупа Н.О., Коваленко Т.С. Методи підвищення продуктивних і племінних якостей курей	30
Крамаренко О.С. Популяційно-генетична структура південної м'ясної породи худоби за локусами мікросателітів ДНК	38
Коваленко Т.С., Туніковська Л.Г. Сучасні методи контролю і управління селекційними процесами у тваринництві	40
Костік Р.П., Пелих Н.Л. Інновації у селекції свиней	45
Маскаль І.М., Папакіна Н.С. Особливості росту та розвитку молодняку молочної та м'ясної худоби	51
Масюк Ю., Корбич Н.М. Асканійська каракульська порода – історія та сучасний стан	54
Матвеев М.А. Застосування різних варіантів розрахунку селекційної цінності корів для формування високопродуктивного стада	56
Нежлукченко Н.В., Польовий А.М. Моделювання росту ягнят у перші місяці їх постембріонального розвитку	60
Оріхівський Т. В., Федорович В. В., Мазур Н. П. Вплив належності корів симентальської породи до виробничого типу на тривалість їх тільності	65

Дослідженнями також встановлено, що вівцематки таврійського типу в цілому характеризуються високою відтворювальною здатністю (плодючість – 130% та вище). Проте, залежно від тривалості життя їх репродуктивний потенціал варіює (123,1 – 133,1 %) і вищого значення набуває у віці коли рівень розвитку більшості продуктивних ознак досягає максимуму (3 – 5 років).

Тому, з метою підвищення ефективності селекційно-племінної роботи в стадах мериносових овець таврійського типу для формування селекційних груп потрібно використовувати три – п'ятирічних вівцематок та отримане від них потомство. Тварин молодшого та старшого віку доцільно утримувати для виробництва товарної продукції.

Список літератури:

1. Туринський В.М. Напрямки гармонізації вівчарства з природним середовищем південних степів України / В. М. Туринський, В.М. Рябко // Вісник ДДАУ. –2002. –№2. – С. 119 – 121.

2. Вівчарство України: монографія В.М.Іовенко, П.І.Польська, О.Г.Антонець, В.М.Бова, Т.Г.Болотова; В.о. Укр. акад. аграр. наук, Ін-т тваринництва степових районів ім. М. Ф. Іванова "Асканія-Нова"; За ред. В. П. Буркат.– К. : Аграрна наука, 2006.– 616 с.

УДК 636.4.082

ЕФЕКТИВНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ІНДЕКСОМ МАТЕРИНСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Богданова Д.А. - здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти другого року навчання

Пелих Н.Л. - к.с.-г.н., доцент,
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Постановка проблеми. Забезпечення населення України м'ясом та м'ясопродуктами значною мірою залежить від ефективності ведення галузі свинарства, найбільш повного використання її виробничого потенціалу. Досить

високий рівень виробництва й споживання свинини на базі інтенсифікації галузі значною мірою визначає продовольчу незалежність держави, соціально – економічну стабільність суспільства.

Біологічні особливості свиней — багатоплідність, скоростиглість, короткий період поросності, висока конверсія корму та вихід свинини при забої у поєднанні з мобільністю ведення цієї галузі забезпечують свинарству одне з провідних місць у м'ясному балансі країни. Однак будучи однією з основних галузей тваринництва в умовах функціонування ринкових відносин, вона погіршила всі кількісні і якісні параметри розвитку, а різке скорочення виробництва і подорожчання фуражного зерна призвели до збитковості більшості свинарських підприємств [2, 3].

Стан вивчення проблеми. На сучасному етапі племінної роботи велику увагу приділяють комплексній оцінці материнських якостей і проводять селекцію за її результатами. У зв'язку з цим нами також була проведена порівняльна оцінка відтворювальних якостей свиноматок з урахуванням розподілу за рівнем індексу материнських якостей.

Результати досліджень. Для комплексної оцінки відтворювальних якостей використали оціночний індекс за обмеженою кількістю ознак Лаша-Мольна у модифікації М.Д Березовського [1]:

$$I=B+2W+35G;$$

де: I – індекс відтворювальних якостей, балів; B – кількість порослят на час народження, голів; W – кількість відлучених порослят, голів; G – середньодобовий приріст порослят за підсисний період, кг.

Аналізуючи відтворювальну здатність свиноматок породи ландрас за індексом материнських якостей встановлено, що на час відлучення порослят у 60-денному віці він коливається від 43,45 класу M⁺ до 34,43 бали класу M⁻.

Свиноматки класу M⁺ мали багатоплідність 12,06 голів, що вірогідно на 1.43 голови перевищувало середнє значення по стаду (P<0,01) та на +2,65 голів маток класу M⁻. Матки класу M⁻ мали багатоплідність нижчу, тому і оціночний індекс склав лише 34,43 бали (рис.1).

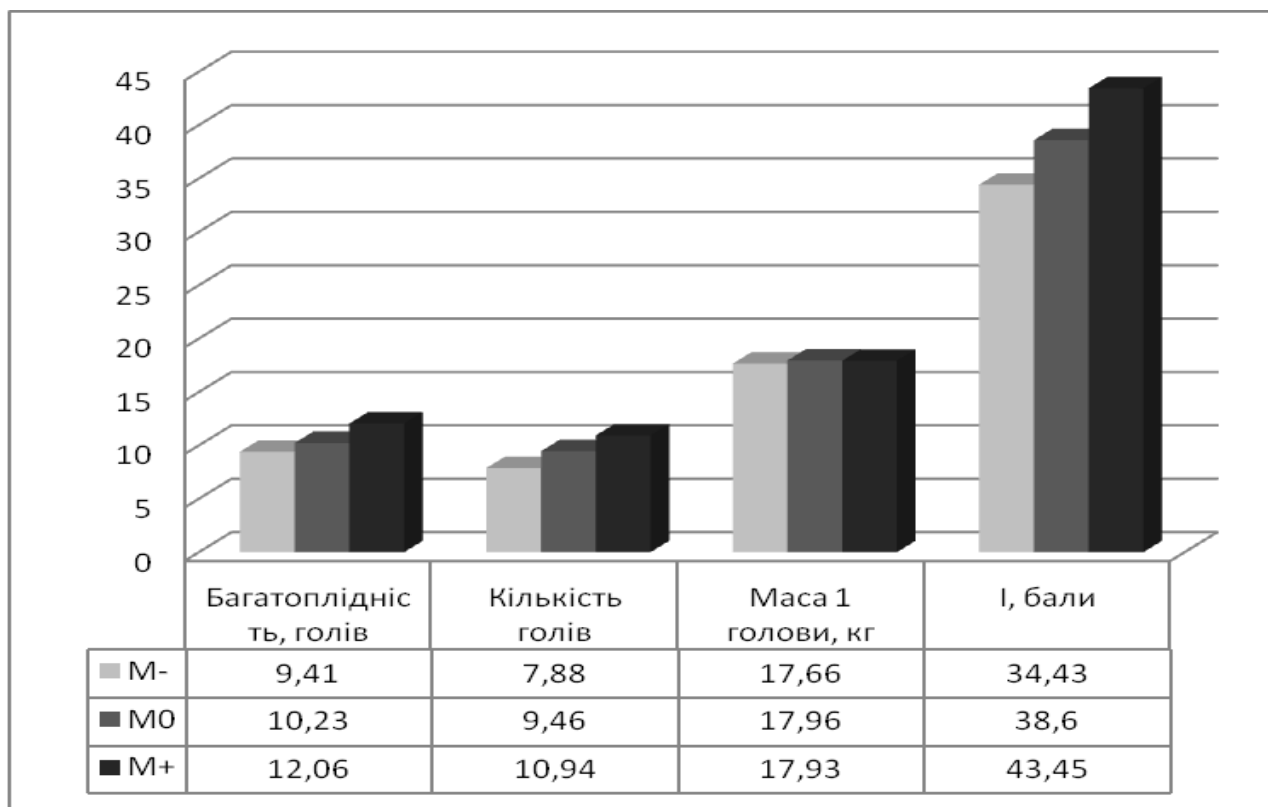

Рис. 1 Індексна оцінка відтворювальних якостей свиноматок

Так як маса гнізда на час опоросу обумовлена живою масою поросят та кількістю їх у гнізді, високими показниками маси гнізда виділялись свиноматки класу M⁺ (19,63 кг), що перевищувало середнє значення по стаду на +1,51 кг (P<0,05). Чим нижча багатоплідність, тим менша і маса гнізда під час опоросу. Це ми можемо спостерігати порівнюючи матки класу M⁻, багатоплідність становить 9,41 голів, а маса гнізда на час опоросу – 16,65 кг; та класу M⁰, багатоплідність – 10,23, маса гнізда – 17,95 кг.

На час переведення на дорощування у 60-денному віці більша кількість поросят була у маток класу M⁺ (10,94 голів), що перевищує маток класу M⁰ і M⁻ на – +1,48 та +3,06 голови, а середнє по стаду на +1,48 голови (P<0,001). Свиноматки класу M⁰ з середнім по стаду мали однакові показники і становили по 9,46 голів. У залежності від зменшення кількості поросят та їх коливань живої маси, маса гнізда на час переведення теж буде змінюватися.

Високим показником маси гнізда у 60 днів виділялися свиноматки класу M⁺ (195,94 кг), що вірогідно перевищували показник як по класам M⁰ і M⁻ на +28,63

та +61,70 кг, так і по середньому значенні на +29,61 кг ($P<0,01$).

Середня маса однієї голови, в залежності від класів, значних змін не мала і коливалася в межах від 17,66 до 17,96 кг.

За результатами збереженості найвищий показник у свиноматок класу M^0 (92,66 %), що підтверджується розрахунками вірогідності та має переваги над класом M^- та середнім значенням по стаду на +7,50 і +9,09 %. У свою чергу клас M^+ має перевагу над середнім по стаду на +7,94 %.

За індексом відтворних якостей свиноматок більші показники мали матки класу M^+ (43,45 бали), що за розрахунками вірогідності перевищував середнє значення по стаду на +4,51 бали ($P<0,001$). Клас M^0 знаходились майже на рівні з середнім по стаду і значних відмінностей не мали – 38,60 і 38,94 бали.

Порівняння економічних показників за індексом оцінки материнських якостей свідчить, що від свиноматок класу M^- господарство не до отримувало продукції -19,29 % , що в розрахунку на одну свиноматку за підсисний період складає -842,36 грн, а на 20 голів маток з 1,8 опороси за рік – -16847,25 грн. Матки класу M^0 мають прибавку продукції, яка склала +0,59 %, що в перерахунку на одну голову становить +25,72 грн, а на 20 голів – +514,50 грн. Свиноматки M^+ мають значні переваги порівняно з іншими, Їх прибавка продукції становить +17,80 %, що забезпечує вартість додаткової продукції на + 777,26 грн.

Висновки та пропозиції. Отже, селекція за комплексом материнських якостей дозволять господарству підвищити рівень продуктивності маточного стада, а низькопродуктивних маток із класу M^- , необхідно вибракувати із стада.

Список використаних джерел

1. Березовский Н.Д. Проблемы селекции разных пород, типов и линий свиней // Свиноводство. – 1999. - № 1 – С. 14-16.
2. Гнатюк С., Іванов С. М'ясні генотипи свиней в Україні // Тваринництво України. – 2008. - № 2. – С. 2-4.
3. Походня Г.С. Стимуляция воспроизводительной функции у свиноматок / Г.С. Походня, Т.А. Малахова. – Белгород: Изд-во ООО ИПЦ «Политерра», 2016. –204с.